

ÜLKEMİZDE ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞININ DURUMU

a. Zeytin varlığımız ve Dünya ile karşılaştırılması

Cumhuriyet döneminde zeytin ağacı sayısı konusundaki ilk veri 1936 yılına aittir. Bu yıl ülkemizin zeytin ağacı sayısı 26.5 milyondur. Elimizdeki en son verilere göre bu sayı 143 milyona ulaşmıştır. Bunların yaklaşık % 73'ü meyve veren, % 27'si ise meyve vermeyen zeytin ağacıdır. 72 yılda zeytin ağacı sayımız 4.4 kat ve 116,5 milyon adet artmıştır. Zeytin alanları ile ilgili ilk veri de 1952'ye ait olup 382.000 hektardır. Bu alan 329.000 hektar artarak 2008'de 711.000 hektara çıkmıştır.

Dünyada yaklaşık 8 milyon hektar alan üzerinde 900 milyonu aşkın zeytin ağacı olduğu tahmin edilmektedir. Söz konusu zeytin ağacı varlığının % 98'i Akdeniz ülkelerinde yoğunlaşmış durumdadır.

Dünya'da en önemli zeytin üreticisi ülkeler arasında İspanya, İtalya, Yunanistan, Portekiz, Tunus, Türkiye, Suriye, Fas ve Cezayir sayılmaktadır.

Dünya'da 2007/2008 sezonunda yaklaşık 2,633 milyon ton zeytinyağı üretimi gerçekleşmiştir. 2008/2009 var yılı tahmini rekoltesi 2.866,50 Tondur. Dünya ticaretine konu olması beklenen zeytinyağı miktarı ise 623 bin ton seviyesinde. İspanya, İtalya ve Yunanistan dünya zeytinyağı üretiminde ağırlıklı paya sahip olan ülkelerdir. Bölgesel nitelikli bir ürün olan zeytinyağının tüketimi de üretici bölgelerde yoğunlaşmıştır.

Zeytin ağacının doğasından kaynaklanan verimde düzensizlik nedeniyle var-yok yıllarına göre 1.600.000 - 2.600.000 ton arasında değişkenlik gösterebilen ve ortalama 2.000.000 ton civarında gerçekleşen dünya zeytinyağı üretiminin % 75-80'i üretici ülkelerde tüketilmekte ve % 20-25'i uluslar arası ticarete konu olmaktadır.

Ülkemiz ise zeytin ağacı varlığı ve zeytinyağı üretiminde 4'ncü (var yıllarında) sıradadır. Üretim sıralamasında alt sıralarda bulunmamız, ağaçlarımızın verimlerinin düşük olmasının bir sonucudur.

Dünya zeytinciliğinin merkezi olan Akdeniz havzasının doğusunda yer alan ülkemizde zeytin Ege, Marmara sahillerimiz başta olmak üzere tüm sahil şeritlerimizde ve Güneydoğu Anadolu Bölgemizde yetiştirilmektedir. Çanakkale'den Muğla'ya kadar uzanan Ege Bölgesi, Ülkemiz zeytinciliğinin en önemli bölümünü oluşturmaktadır. Ülkemizde zeytin üretiminde % 71 ile Ege-Marmara Bölgeleri birinci sıradadır. Ardından, % 26 ile Güneydoğu-Akdeniz bölgeleri, % 3 ile de diğer bölgeler izlemektedir.

Ülkemizde zeytincilik 400 bin ailenin direkt geçimini sağlamakta, 8-10 bin kişinin ise gelirin dolaylı katkıda bulunmaktadır.

2008/2009 sezonunda Ege Bölgesinde;

- Yaklaşık 103 milyon adet meyve veren, 39 milyon adet meyve vermeyen ağaç olduğu belirlenmiş,
- Ege-Marmara Bölgesinde ağaç başına ortalama 10,5 kg zeytin verimi ile yaklaşık 860.947 ton zeytin rekoltesi belirlenmiştir.
- Bunun 56.430 tonu sofralığa, 159.060 tonu da yağlığa ayrılacağı,
- 4,2 randımanla 37.930 ton zeytinyağı elde edileceği tahmin edilmiştir.

Diğer bölge üretimleri de dikkate alındığında ülkemiz zeytinyağı üretiminin 2008/2009 sezonunda yaklaşık 159.366 ton seviyesinde gerçekleşmesi tahmin edilmiştir.

Zeytin ağacının doğasından kaynaklanan üretim değişimi ülkemizde diğer ülkelerle karşılaştırıldığında fazladır.

Ege Bölgesi'nde Zeytincilik Araştırma Enstitüsü önderliğinde 2000 yılında yapılan bir araştırma sonucunda aşağıdaki çarpıcı sonuçlar ortaya çıkmıştır.

- Mevcut zeytinliklerin %11'i sulu, %89'u kurudur.
- Zeytinliklerin %30'u %26 eğimin üzerindedir.
- Ardışık 2 yılın ortalaması olarak ağaç başına verim 14.1 kg'dır.
- Mevcut zeytinliklerin %14.1'i tapusuzdur.
- Mevcut zeytinliklerin %41.3'ü deliceliklerin yerinde aşılması ile tesis edilmiştir.
- Mevcut zeytinliklerin yalnızca %13.12'sinde teras vardır.
- Örnekleme giren zeytin yetiştiricilerinin %23.4'ü orman idaresi ile mahkemeliktir. Bunların %21.6'sı zeytinliklerle ilgilidir.
- Zeytin yetiştiricilerinin %36.8'i şu anda zeytin dikili arazileri boş olsa idi bu arazilere zeytin dikmeyeceklerini bildirmektedirler. Bunların %2.2'si de fıstık çamı dikeceklerini açıklamışlardır.
- Verimle yükselti arasında $Y = -0.0001x^2 + 0.0359x + 16.149$ biçiminde bir ilişki bulunmuştur. Buna göre, ağaç başına en yüksek verim 180 metre yükseltide olup 19.4 kg'dır. Verim 619 metrede sıfırlanmaktadır.
- Verimle eğim arasında $Y = 0.0068x^2 - 0.7463x + 24.294$ biçiminde bir ilişki bulunmuştur. Buna göre, %0 eğimde ağaç başına verim en yüksek olup 24,3 kg'dır. Verim %15 eğimde %14.6, %30 eğimde 8.0 ve %45 eğimde 4.5'tir.

Zeytinciliğimizi Dünya zeytinciliği ile karşılaştırmalı olarak gösteren aşağıdaki tabloyu incelediğimizde yukarıda belirlenmiş olan yanlış uygulamaların olumsuz sonuçları açıkça görülmektedir.

ZEYTİN EKİLİ ALANLAR VE ZEYTİN ÜRETİMİ

ÜLKELER	ALAN (Hektar)	ALANSAL PAY (%)	ÜRETİM Ton	ÜRETİMDEKİ PAY (%)	VERİM (Kg/Hektar)
Dünya	7.664.602	100	13.551.830	100	1.704
İspanya	2.300.000	30	4.943.800	37	2.149
İtalya	1.120.470	16	2.775.000	21	2.477
Yunanistan	765.000	10	2.000.000	15	2.614
Türkiye	600.000	7	600.000	4	1.035
Tunus	1.200.000	16	600.000	4	500
Fas	458.000	6	400.000	3	873
Cezayir	165.000	2	300.000	2	1.818
Portekiz	358.470	5	280.000	2	781
Diğerleri	717.462	9	1.653.030	12	2.304
	15.349.004		27.103.660		

Kaynak : www.fao.org

b. Zeytinyağı üretimi ve Dünya ile karşılaştırması

Türkiye bulunduğu coğrafi konum ve sahip olduğu Akdeniz iklimi özellikleriyle, İtalya, İspanya, Yunanistan ve Tunus gibi diğer Akdeniz ülkeleriyle birlikte dünyanın önde gelen zeytin ve zeytinyağı üreticilerindedir. Türkiye, dünya sofralık zeytin üretiminde ikinci, yağlık zeytin ile zeytinyağı üretiminde ise dördüncü büyük üretici konumundadır.

Zeytin ve zeytinyağı üretimi daha çok Ege ve Marmara bölgesinde yapılmaktadır. Aydın, İzmir, Muğla, Balıkesir, Manisa ve Çanakkale üretimin gerçekleştiği başlıca illerimizdir.

Zeytin ağacının özelliğinden kaynaklanan periyodisiteden dolayı zeytin üretimi yıllara göre inişli çıkışlı bir grafik izlemekte ve üretime bağlı olarak bir yıl düşük (yok yılı) bir yıl yüksek (var yılı) ürün alınmaktadır. 1994/95 sezonuna kadar kuraklık ve don zararı gibi iklim etkilerinin yanı sıra ekonomik sebepler nedeniyle üretim düşük seyretmiştir. Ancak son onbeş sezonda iklim koşullarının düzelmesi, yeni zeytin fidanlarının dikimi ve üreticinin zeytin üretimine özendirilmesi ile birlikte uygun bakım, hasat ve sulama konusunda eğitilmesine yönelik çalışmalar sonucunda zeytin üretimi artış göstermiştir. Yine de var yıllarında ağaçların çok mahsullü bir yıl geçirmelerinden dolayı hasadın uzaması sebebiyle zeytin ağaçlarının vejetasyon periyodunu tam olarak tamamlayamaması ve halen sırkla hasat yapılan yerlerde ağaçlardaki yeni ürün verecek olan sürgünlerin zarar görmesi gibi sebeplerden dolayı var ve yok yılları arasındaki makas büyük olmaktadır.

Türkiye'nin 1994 sonrası zeytinyağı üretimi aşağıdaki gibi gerçekleşmiştir.

Sezon	Zeytinyağı üretimi (Ton)
1994/1995	166.000
1995/1996	42.000
1996/1997	223.000
1997/1998	40.000
1998/1999	190.000
1999/2000	54.000
2000/2001	210.000
2001/2002	65.000
2002/2003	140.000
2003/2004	79.000
2004/2005	145.000
2005/2006	112.000
2006/2007	165.000
2007/2008	72.000
2008/2009 tahmini	159.000

Zeytin ağacında görülen periyodisiteden doğal olarak zeytinyağı üretimi de etkilenmektedir. Zeytin üretimindeki olumlu gelişmelere paralel olarak son yıllarda zeytin sıkma tesislerinin modernleşmesi, kapasitelerinin artması ve modern rafine zeytinyağı işleme tesislerinin devreye girmesiyle zeytinyağı üretimi ve kalitesinde de ilerleme kaydedilmiştir. 1994/95 sezonu öncesinde ortalama zeytinyağı üretimi 61 bin ton iken bu sezondan sonra ortalama 120 bin ton olmuştur. Toplam üretimdeki artış daha çok var yıllarındaki üretim artışlarından kaynaklanmaktadır. Üretimdeki artışın sürekli kılınması, var ve yok yıllarındaki makasın azaltılmasına bağlıdır.

Uluslararası Zeytinyağı Konseyi'nin araştırmalarına göre de dünya yıllık zeytinyağı üretimi 1,5 - 2,3 milyon ton arasında değişmektedir. Zeytindeki var yılı-yok yılı üretim farklılığına göre Türkiye'nin zeytinyağı üretimi de 80.000 ila 200.000 ton arasında değişmektedir.

1994/1995 sezonundan buyana dünya ve Türkiye zeytinyağı üretimlerinin karşılaştırılması ve dünya üretimine göre ülkemizin payı aşağıdaki gibi gerçekleşmiştir.

Sezon	Türkiye (Ton)	Dünya (Ton)	Türkiye'nin Payı (%)
1994/1995	166.000	1.857.000	8.94
1995/1996	42.000	1.628.000	2.58
1996/1997	223.000	2.602.000	8.57
1997/1998	40.000	1.068.000	3.75
1998/1999	190.000	2.374.000	8.00
1999/2000	54.000	2.034.000	2.65
2000/2001	210.000	2.565.500	8.20
2001/2002	65.000	2.825.500	2.30
2002/2003	140.000	2.495.500	5.60
2003/2004	79.000	3.174.000	2.50
2004/2005	145.000	3.013.000	4.80
2005/2006	112.000	2.572.500	4.40
2006/2007	222.500	2.859.500	7.80
2007/2008	72.000	2.633.000	2.70

c. Türkiye'nin zeytinyağı ihracat ve ithalatı

Ülkemiz zeytinyağı üretimi (var yok yılı ortalaması), tüketiminden fazla olduğu için ihracat yapmak zorundadır.

Ülkemizin toplam zeytinyağı tüketimi 60.000 ton seviyesinde. Dünyada olduğu gibi ülkemizde de zeytinyağı tüketimi üretim bölgelerinde yoğunluk kazanmış durumda. Ancak diğer üretici ülkelerdeki tüketim miktarları ile karşılaştırıldığında, yaklaşık 1 kg seviyesinde bulunan ülkemiz kişi başına zeytinyağı tüketim miktarının çok düşük olduğu görülmekte.

Kişi Başına Yıllık Zeytinyağı Tüketimi

Ülkeler	Kişi başına yıllık tüketim miktarı (kg)
Yunanistan	21.0
İtalya	11.5
İspanya	10.4
Tunus	9.8
Suriye	6.2
Portekiz	4.8
Türkiye	1.0

Ülkemizde 1970'li yıllarda 2 kg'ın üzerinde olan zeytinyağı tüketimi, 1990'lı yılların başlarında 0.8 kg'a kadar düştü. Ancak son yıllarda zeytinyağı tüketiminin artırılması gerekliliği konusunda sektörün fikir birliğine varması ve bu yönde yapılan reklam ve tanıtım çalışmaları sonucu zeytinyağı tüketimine belirli bir ivme kazandırıldı ve kişi başına yıllık zeytinyağı tüketimimiz 1 kg seviyesine yükseldi. Ancak bunun yeterli olduğu da söylenemez.

Türkiye 2007/2008 dönemi itibariyle yaklaşık 1.500 ton zeytinyağı ihracatı gerçekleştirmiştir. Yapılan ihracatın % 21'i dökme, % 16'sı varilli, % 63'ü de kutuludur.

Daha önceki yıllara göre, ihracatta olağanüstü düşüş yaşanan ve ihracatın neredeyse yapılamadığı 2007/2008 sezonundan önceki rakamlara baktığımız zaman, zeytinyağı ihracatımızın yarıdan fazlası (%50-%75) dökme olarak gerçekleşmişti. Diğer bir ifadeyle yağlarımız; İtalyan ve İspanyol markaları ile satılıyor. Bunun sonucunda ihracattan elde etmemiz gerekenin çok altında gelir sağlıyoruz.

Her ne kadar arz fazlası olduğu dönemlerde dökme zeytinyağı ihracatı kaçınılmaz olsa da Türk zeytinyağı imajını yerleştirmek ve ekonomik değerini yükseltmek açısından kutulu zeytinyağı ihracatının artırılması gerekiyor.

Türkiye'nin zeytinyağı ihracatı yıldan yıla zeytin ve buna bağlı zeytinyağı üretiminde meydana gelen dalgalanmalar sebebiyle keskin artış ve düşüşler göstermektedir. İşleme teknolojisi, pazarlama politikaları ve diğer zeytinyağı üreticisi rakiplerimizin zeytinyağı üretimindeki artış ve düşüşler de ihracatımızı etkileyen önemli etkenler arasındadır.

Türkiye'nin sezonlar itibariyle zeytinyağı ihracatı şöyle gerçekleşmiştir;

Sezon	Ton	ABD Doları
1992/1993	7.261,40	12.569.713
1993/1994	10.673,92	15.025.567
1994/1995	58.142,40	112.763.760
1995/1996	22.313,09	70.403.261
1996/1997	48.677,40	97.127.941
1997/1998	43.346,98	70.180.993
1998/1999	103.407,96	172.161.448
1999/2000	14.685,49	31.432.316
2000/2001	91.940	130.002.055
2001/2002	24.902	45.280.000
2002/2003	73.755	156.000.800
2003/2004	46.035	125.648.000
2004/2005	91.073	292.650.000
2005/2006	47.565	203.349.000
2006/2007	42.368	145.446.000
2007/2008	1.488	6.140.000

Ülkemiz net zeytinyağı ihracatçısı ülkeler arasında bulunmaktadır. İhraç pazarlarımızın genişlemesi ve özellikle İtalya ve İspanya'da meydana gelen kuraklıklar sonucu görülen üretim düşüşlerinin de etkisiyle son beş sezonda, ortalama ihracatımız 46 bin ton olmuş ancak hala istenen seviyeye ulaşmamıştır. 2007/2008 sezonunda yaklaşık 1.500 ton ihracat karşılığı 6.140 milyon \$ gelir ile tüm sezonların en düşük ihracat rakamlarını gerçekleştirmiştir.

Önceki yıllarda rafine zeytinyağı ihracatı toplamda en büyük paya sahipken, 2004-2007 yılları arasında riviera ihracatının rafineden fazla olduğunu, 2006/2007 – 2007/2008 sezonlarında ise natürel sızma tipi zeytinyağı ihracatının diğer tiplere göre daha büyük paya sahip olduğu görülmektedir.

Natürel sızma zeytinyağının toplam zeytinyağı ihracatındaki payı

- 2005/2006 yılında %21'e,
- 2006/2007 yılında %37'ye
- 2007/2008 yılında %43'e ulaşmıştır.

Yıllar itibariyle çeşitlere göre zeytinyağı ihracatımız değerlendirildiğinde son dört yılda toplam ihracatımızın ortalama % 31'si riviera, %28'i natürel sızma, %26'sı rafine, geriye kalan %15'lik bölümü ise diğer natürel yemeklik yağlardır.

Dünyada zeytinyağına yönelik talebin artması Türkiye için yeni ihraç pazarlarının ortaya çıkmasını sağlamış ve son yıllarda daha önce zeytinyağı ihracatı yapılmamış ülkeler Türkiye'ye yeni olanaklar sunmuştur. Bu gün Türk zeytinyağı başta İspanya, İtalya, ABD olmak üzere Japonya, Kanada, Avustralya, Rusya ve eski SSCB ülkeleri, Orta Doğu ve Güney Amerika Ülkeleri ile birlikte yaklaşık 70 kadar ülkeye ihraç edilmektedir.

Üretici-ihracatçı konumundaki İspanya ve İtalya son beş yıl itibariyle toplam %53'lük payları ile ihracatımızdaki en önemli yere sahip pazarlardır. Zeytinyağı ihracatımız bu ülkelerin üretim ve talep durumları ile birlikte, belirleyici rol oynadıkları dış piyasa oluşumlarına bağlı bulunmaktadır. Bu nedenle AB ülkeleri, Türkiye için hem büyük bir pazar oluşturmakta, hem de diğer pazarlarda en büyük rakip olmaktadır. Üretimlerinin düşük gerçekleştiği yıllarda ihracatımız artmakta ancak bu ülkelere dökme formda ihraç ettiğimiz zeytinyağı daha sonra ambalajlanarak diğer pazarlarda İspanyol ve İtalyan markaları altında rakip olarak karşımıza çıkmaktadır.

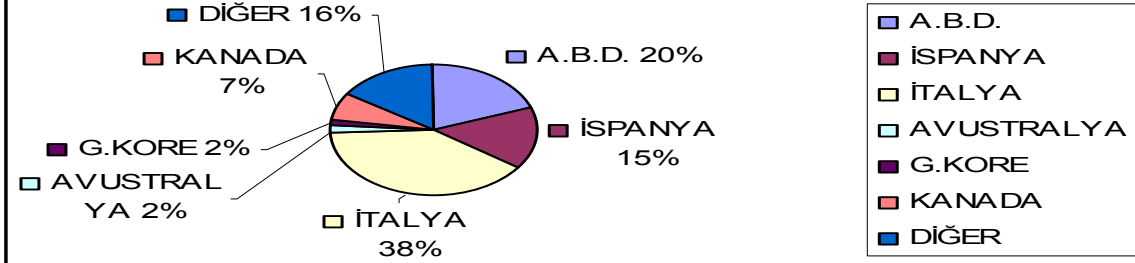
Son yıllarda Türkiye açısından en önemli ve istikrarlı zeytinyağı ithalatçısı ABD olmuştur. ABD'nin ihracatımızdaki payı 2008 yılı itibariyle %27, son beş yıl itibariyle de %20 olmuştur. 2008 yılında ABD'nin yanı sıra BAE, Suudi Arabistan, Japonya, Rusya, Avustralya, Kanada ve Çin diğer önemli ihraç pazarlarımızı oluşturmuştur.

Ancak ihracatımızın büyük bir bölümünün üretici-ihracatçı konumunda olan İtalya ve İspanya'ya yöneldiği göz önünde bulundurulduğunda mevcut pazarların geliştirilmesinin gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Rakip ülkelerin tanıtım faaliyetlerinin de üzerinde yoğunlaştığı ülkeler olarak ABD, Avustralya, Japonya, Çin, Kanada, Rusya, Suudi Arabistan zeytinyağı ihracatımız için geliştirilmesi gereken potansiyel pazarlar olarak öne çıkmaktadır.

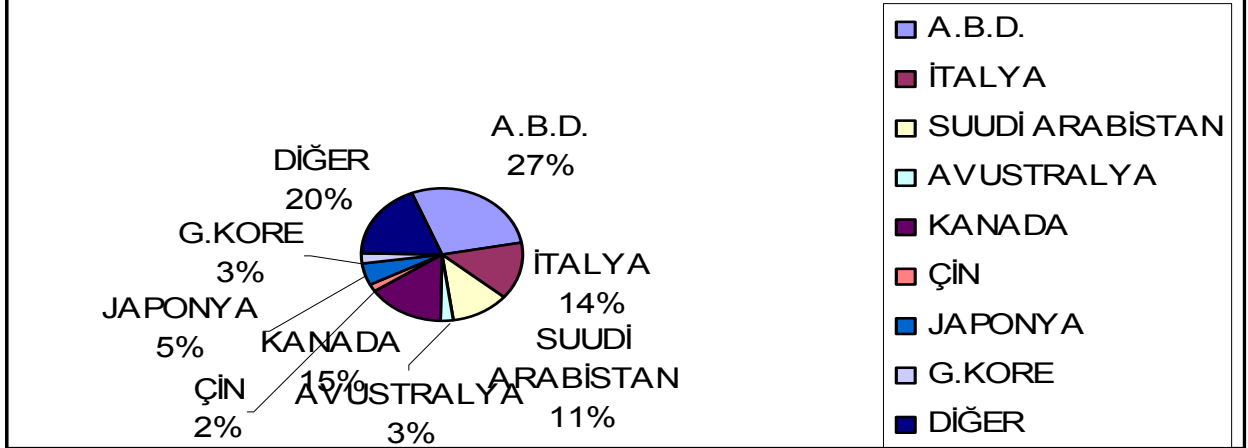
Tüm istatistikler ülkemizin son yıllarda zeytinyağı, rafine ve karma prina yağı ihracatında önemli artışlar kaydettiğini göstermektedir. Dünya pazarlarında elde edilen payların korunması ve artırılması söz konusu pazarlarda sürekli ürün arzı ile mümkün olabilir. Zeytinyağı üretimindeki alternans nedeniyle yok yıllarında bazı pazarlarımıza ürün sunulamadığından bu pazarlar kaybedilmektedir. Bu önemli eksikliğin giderilerek ihracatın devamlılığının sağlanması gerekmektedir.

Özellikle ambalajlı zeytinyağı ihracatını teşvik edici tedbirlerin sürdürülerek ihracat fiyatlarının yüksek tutulmasının sağlanması gerekmektedir.

BAŞLICA İHRACAT PAZARLARIMIZ SON 5 YIL ORTALAMASI 2003-2008

BAŞLICA İHRACAT PAZARLARIMIZ 2008

Türkiye'nin, zeytin üretiminde kendine yeterli olmasına karşın, düzenli olmamakla birlikte az miktarlarda zeytinyağı ithalatı mevcuttur. İthalat daha çok üretimin yetersiz olduğu yıllarda yapılmaktadır. Zeytinyağı ithalatının gerçekleştiği ülkeler arasında Tunus, İtalya, Suudi Arabistan ve Mısır bulunmaktadır.

Türkiye'nin yıllar itibariyle zeytinyağı ithalatı şöyle gerçekleşmiştir;

Yıl	Ton	ABD Doları
1994	1.180	1.582.000
1995	17	62.000
1996	144	494.000
1997	19	44.000
1998	80	138.000
1999	229	449.000
2000	1.088	2.061.000

Zeytin üretiminin Akdeniz ve benzeri iklime sahip olan ülkelerde gerçekleşmesi, zeytinyağı ticaretinde sınırlı sayıda ülkenin söz sahibi olmasına neden olmuştur. Dünya zeytinyağı ihracatının yaklaşık %95'i toplam yedi ülke tarafından gerçekleştirilmektedir.

Dünyada zeytinyağı talebinin yıldan yıla artıyor olması bu ülkelerin zeytinyağı ticaretindeki önemini daha da arttırmaktadır. AB zeytinyağı üretiminde kendi kendine yeter durumda olduğu kadar zeytinyağı ticaretinde de söz sahibidir. Etkili promosyon kampanyaları ile birlikte Avrupa Birliği'nden sağlanan maddi destek söz konusu ülkelerin bu konuma gelmelerinde önemli katkıda bulunmuştur.

2005/06 sezonundaki düşük üretim dünya ticaretini de etkilemiş ancak bu sezondan sonra üretim ve tüketimdeki olumlu gelişmeler dünya ticaretine de yansımıştır. 2008/09 sezonunda İspanya'da 1.200.000 ton, İtalya'da 550.000 ton, Yunanistan'da 290.000 ton, Portekiz'de 60.000 Ton, Fransa'da 40.000 ton rekor olacağı tahmin edilmektedir.

AB ülkeleri dünya zeytinyağı ihracatında son 10 sezonda (1998/1999-2007/08) ortalama %58'lik pay ile, ithalatında da %27'lik pay ile ikinci sırada yer almaktadır. Bunları ihracatta %21 ile Tunus ve %10 ile Türkiye izlemekte, ithalatta ise ilk sırada %37'lik pay ile bulunan ABD'yi, Japonya %5,3, Avustralya %5, Kanada %4,7 ve Brezilya %4,6 ile izlemektedir. 2007/08 sezonunda da toplam dünya ihracatı 550 bin tonun üzerinde gerçekleşmiştir.

Ülkeler İtibariyle Dünya Zeytinyağı İhracatı

Ülke	(son 10 sezon) ortalaması		2005/06		2006/07		2007/08	
	Bin Ton	% pay	Bin Ton	% pay	Bin Ton	% pay	Bin Ton	% pay
AB Ülkeleri (AB içi hariç)	310,55	57	310	51	351	53	353	62
Tunus	116,2	21,3	115,5	19	175	26,4	120	21,2
Türkiye	57	10	73	12	15	6,8	15	2,6
Fas	11,2	2	21	3,5	4,5	0,7	15	2,6
Suriye	21,15	3,8	36	5,7	40	6,0	20	3,5
Diğer	29,2	5,9	48	8,8	76,5	7,1	4,5	8,1
Dünya	545,3	100,0	603,5	100,0	662	100,0	566,5	100,0

Zeytinyağı üreticisi AB ülkeleri dünya zeytinyağı üretim ve ihracatından aldığı pay kadar zeytinyağı ithalatından da önemli oranda pay almaktadır. Bu durum işleyip paketleyerek ihraç etmek üzere, büyük miktarlarda dökme zeytinyağı ithal etmelerinden kaynaklanmaktadır.

Son yıllarda dünyada genel zeytinyağı tüketimindeki artışla birlikte başta ABD, Japonya, Kanada, Avustralya olmak üzere bir çok ülkenin ithalatında önemli artışlar görülmüştür. ABD 2004/2005 sezonunda 221.000 Ton, 2005/2006 sezonunda 232.000 Ton, 2006/2007 sezonunda 250.000 Ton ve 2007/2008 sezonunda ise gerçekleştirdiği tahmini 246 bin tonluk ithalatı ile dünya ithalatında, AB'nin ithalatının azalmasına da etkisiyle birinci sıraya yerleşmiştir. Bu ülkeleri Japonya, Avustralya, Brezilya ve Kanada izlemektedir. 2004/2005 sezonunda da AB ülkelerinde ithalat azalırken başta ABD olmak üzere diğer ülkelerin ithalatları artmıştır.

Dünya zeytinyağı tüketiminde son yıllarda oluşan eğilim zeytinyağının kaliteli ve mümkün olduğunca doğal şartlarda üretilmiş olması yönündedir. Zeytinyağı üreticilerinin gelecekte mevcut pazar paylarını korumak ve yeni pazarlara girebilmek için kaliteli ve doğal zeytinyağı üretimine yönelmeleri gerekecektir.

Dünyada giderek artan sağlık bilinci ve doğal yollarla üretilmiş olan gıdalara talep nedeniyle, dünya ticaretinde zeytinyağının öneminin daha da artması beklenmektedir. Artan gelir düzeyi ve yükselen hayat standartlarının zeytinyağı için yeni pazarların oluşmasına yol açması kaçınılmazdır.

Ülkeler İtibariyle Dünya Zeytinyağı İthalatı

Ülke	97/98-07/08 (10 sezon ort.)		2005/06		2006/07		2007/08	
	Bin Ton	% pay	Bin Ton	% pay	Bin Ton	% pay	Bin Ton	% pay
AB Ülkeleri (AB içi hariç)	172,3	28	189	29,5	224	31,8	169	26,7
ABD	223,4	36	250	35,5	250	35,5	246	39
Brezilya	29,5	4,8	26	4	34,5	4,9	40	6,3
Avustralya	31,1	5	29	4,5	41,5	5,9	27	4,3
Kanada	28,5	4,6	30	4,7	32,5	7	31	4,9
Japonya	33,4	5,4	30,5	4,3	30,5	4,3	29	4,6
Diğer	99,1	16,2	84,5	17,50	91,5	10,6	91	14,2
Dünya	617,3	100,0	639	100,0	704,5	100,0	633	100